

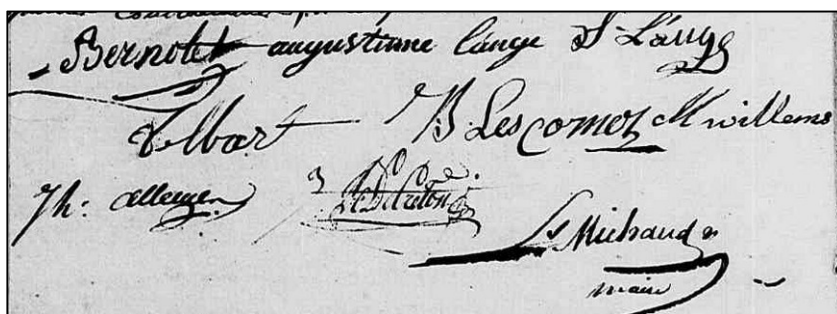
Vooraf

Het notarisambt zoals we het nu kennen is een erfenis van de Franse overheersing van einde 18de eeuw – begin 19de eeuw.

Artikel één van de wet van 25 ventôse van het jaar XI (= 16 maart 1803) dat de wettelijke grondslag vormt van deze instelling in België, definieert notarissen als ‘openbare ambtenaren, aangesteld om alle akten en contracten te verlijden waaraan partijen de authenticiteit van overheidsakten moeten of willen doen verlenen, de dagtekening ervan verzekeren, ze in bewaring te houden en er grossen en uitgiften van af te geven’.

Waarom het kleine Pervijze van overheidswege een notaris kreeg toegewezen is misschien te wijten aan het feit dat Pervijze in de jaren VII en VIII (1799 – 1800) aangewezen werd als kantonhoofdplaats. Het gevolg hiervan was dat huwelijken niet alleen van Pervijze maar ook van enkele omliggende gemeenten, wettelijk te Pervijze moesten worden afgesloten worden. Deze omliggende gemeenten waren Avekapelle, Booitshoeke, Lampernisse, Oostkerke, Ramskapelle, 's Heerwillemskapelle, Sint Catharina Capelle (toen nog niet samengevoegd met Pervijze), Stuivekenskerke en Zoutenaie.

Notaris Balthazar Bernolet te Pervijze van 1806 tot 1837

Handtekeningen van bruid, bruidegom, nog levende ouders en getuigen bij het huwelijk op 09/01/1809

Balthazar Innocentius Bernolet was geboren te Leffinge op 15 juli 1768. Hij was de zoon van meester wagenmaker Petrus Sebastianus Bernolet (afkomstig van Lokeren) en Anna Jacoba Maria Quyo.

Toen hij in 1805 notaris werd benoemd waren zijn vader en moeder reeds overleden. In 1806 komt hij te Pervijze wonen. Hij is op dat ogenblik nog ongehuwd. Op 9 januari 1809 huwt hij te Calais (F) met Marie

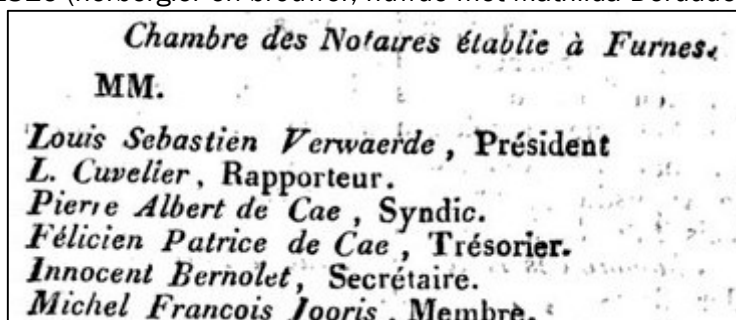
Antoinette Augustine Lange. Een geboren Française, ° te Calais omstreeks 1785 en dochter van Judocus Lange – architect te Calais - en Maria Willems.

Ze neemt haar intrek in het huis nr 90 dat Balthazar toen reeds bewoonde en dat waarschijnlijk gelegen was aan de overkant van het kerkhof van Sint Catharina Capelle (huidig kastanjeplein) en schuin over het gemeentehuis. Het is een huis dat eigendom is van de pastoor van Kaaskerke.

Ondertussen is de gezinsuitbreiding van notaris Bernolet een feit geworden en de volgende jaren worden Balthazar en Marie nog enkele keren vader en moeder:

- Felix François Constant, ° Pervijze 07/11/1809 (overleden Pervijze 30/12/1810)
- Felix Sebastien, ° Pervijze 06/11/1811 – volgt hierna
- Paulia Catharina, ° Pervijze 25/03/1814 (huwde met Frans Balanck, was winkelierster en overleed te Pervijze 01/03/1889)
- Theodorus Emanuel, ° Pervijze 28/06/1816 (herbergier en brouwer, huwde met Mathilda Derudder en overleed te Varsenare op 24/06/1858)
- Benjamin Constantinus, ° Pervijze 19/02/1822 (gehuwd met Melania Roose en overleden te Bollezele (F) op 28/05/1882)

Ondertussen is hij voor of in 1818 secretaris geworden van de Kamer van Notarissen van

Veurne zoals mag blijken uit de 'Annuaire de la Province de la Flandre-occidentale pour l'année 1818'.

Op 20 maart 1820 legt hij in handen van burgemeester Berten de eed af als gemeentesecretaris van Pervijze.

Op 30 januari 1836 overlijdt zijn echtgenote en dit doet notaris Balthazar waarschijnlijk besluiten dat het ogenblik gekomen is om het notarisroer over te dragen aan zijn oudste zoon Felix.

Als hij in 1837 (Koninklijk Besluit van 20/12/1837) zijn ambt van notaris neerlegt woont hij niet meer waar hij zijn intrek had genomen toen hij in 1806 naar Pervijze kwam maar woont hij ondertussen naast het kerkhof en de daarachter gelegen pastorie van Sint Catharina Capelle, namelijk waar nu de brouwerij van de familie Vandewoude is gevestigd. Hij is er eigenaar niet alleen van het perceel Sectie 85 waar de woning op staat maar ook van de daarbij gelegen percelen 82, 83 en 84.

Gewezen notaris Balthazar Bernolet blijft in dezelfde woning wonen tot zijn overlijden te Pervijze op 3 februari 1851.

Notaris Felix Bernolet te Pervijze van 1838 tot 1865

Als de oudste zoon van Balthazar Bernolet in 1838 (Koninklijk Besluit van 13/01/1838) het notarisambt van zijn vader heeft overgenomen is hij reeds 36 jaar en nog on-gehuwd, een toestand die niet lang meer zo blijft want op 1 mei 1838 huwt hij te Merkem met Pelagia Syoen, dochter van Judocus Syoen en Isabella Schottey. Zij is geboren te Merkem op 6 mei 1814.

Het notarisambt is reeds aanwezig in de familie Syoen want de broer van Pelagia is notaris te Lo.

Kinderen laten niet lang op zich wachten:

- Benedictus Sebastianus Andreas, ° Pervijze 13/02/1839 (gehuwd met Sylvia Declercq. Hij wordt Advocaat en substituut des Procureurs des Konings bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Veurne,

*O Maria! op u heb ik myne hoop gesteld,
nimmer zal ik beschaemd worden.* H. BONAV.

†
BIDT VOOR DE ZIEL
VAN MANHEER
BALTHASAR INNOCENTIUS
BERNOLET,
oud-notaris,
GEBOREN TE LEFFINGHE, DEN 16 JULIUS 1768,
OVERLEDEN TE PERVYSE, DEN 5 FEBRUARY 1851.
Echigenoot van Dame
Marie Antoinette Augustyne
LANGE,
GEBOREN TE CALAIS,
EN GESTORVEN TE PERVYSE DEN 30 JANUARY 1856.

Hy heeft den behoefden medegedeeld en zyne
armen tot den hulpeloozen nitgereikt.
Prov. XXXI. 26.
Hy was eenvoudig en regt van hert, hy vreesde
God en vlugtte het kwaed. Job. C. I. v. I.

R. I. P.

De steen met het embleem van de brouwerij 'de Dry Schichten'

Procureur des Konings te Dendermonde en ondervoorzitter van de administratieve commissie van de gevangenis te Dendermonde. Hij is overleden te Dendermonde op 15/02/1891)

- Maria Godelieva Augustina Isabella, ° Pervijze op 06/07/1841 (gehuwd met Felix Pieters)
- op 21 september 1843 en 26 oktober 1847 hebben ze telkens een doodgeboren kind, respectievelijk een meisje en een jongen.
- Euphrasia Maria, ° Pervijze 24/06/1850 (overleden te Pervijze op 28/06/1850)

Na die datum worden geen kinderen meer geboren maar dit wil niet zeggen dat Felix Bernolet daarom blijft stilzitten.

In 1854 neemt hij een belangrijke beslissing en sticht hij de brouwerij 'de Dry Schichten' met standplaats waar hij woont, dus waar we nu nog de brouwerij Vandewoude vinden. Aan het begin van de oprit naar de brouwerij werden toen waarschijnlijk twee grote stenen geplaatst met het embleem van de brouwerij, drie omhooggerichte en gekruiste pijlen. Eén van die stenen staat

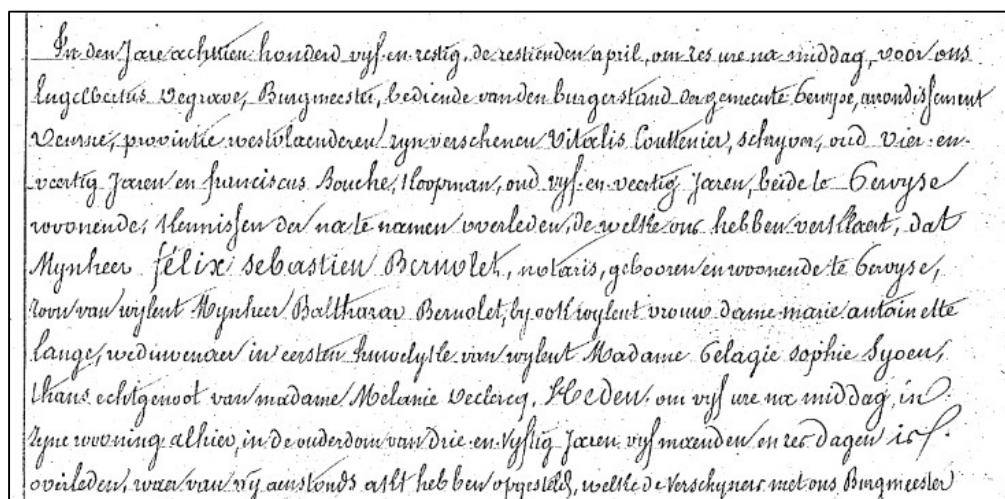
Het embleem van brouwerij 'de Dry Schichten'

daar tot op heden nog altijd, tegen de gevel van het huis Pervijzestraat 29.

Op 20 januari 1856 overlijdt Pelagia Syoen en blijft notaris Felix Bernolet achter met twee kinderen, de 17-jarige Benedictus en de 15-jarige Maria. Een nieuw huwelijk is niet meteen noodzakelijk gezien de leeftijd van zijn kinderen maar in 1859 huwt hij dan toch voor een tweede maal. De nieuwe notarisvrouw wordt Melania Virginia Declercq, ° te Diksmuide op 17 november 1833 en dus maar liefst 22 jaar jonger dan haar echtgenoot en slechts zes jaar ouder dan diens oudste zoon. De generaties vloeien in elkaar over. Melania Declercq is de dochter van schaliedekkersbaas Josephus Declercq van Diksmuide en zijn vrouw Ludovica Robaey.

De twee opgroeiende kinderen uit zijn eerste huwelijk krijgen er al gauw nog enkele broertjes bij:

- Emile Felix Benoit Joseph Marie, ° Pervijze 19/02/1860 (overleden te Pervijze op 26/05/1860)
- Emile Felix Edouard Joseph Marie, ° Pervijze 31/03/1861 (geen verdere gegevens bekend)
- Helena Ludovica Melania Benedicta, ° Pervijze 27/05/1862 (overleden te Pervijze op 01/07/1862)
- Florentius Georgius Carolus Sebastianus, ° Pervijze 23/07/1863 (gehuwd met Irma Robert en overleden te Berchem op 19/04/1942)
- Firmin Balthazar, ° Pervijze 30/07/1864 (geen verdere gegevens bekend)

En dan gebeurt het ondenkbare, een ramp voor het gezin dat nu drie kleine kinderen telt: op 16 april 1865 overlijdt notaris/brouwer Felix Bernolet om 'vijf ure na middag in zyne wooning' zoals de akte van overlijden vermeldt.

Wat was de oorzaak van dit plotse overlijden? Volgens hardnekkige mondelinge overlevering

zou hij zich verhangen hebben in zijn boomgaard aan een perenboom, een gegeven dat niet te controleren valt. Feit is wel dat in de lokale kranten van toen er slechts heel summier melding werd gemaakt van zijn overlijden wat toch het vermoeden doet rijzen dat een wanhoopsdaad niet uit te sluiten is. We weten

allemaal dat bij dergelijke overlijdens de pers (nog) discreet blijft.

†

ZALIGE GEDACHTENIS
VAN MIJNHEER

FELIX BERNOLET,
NOTARIS.

*Geboren te Pervyse en aldaer overleden den
16 April 1865, in den ouderdom van
33 jaren 3 maanden en 6 dagen.*

Hier beneden, alles duert zoo luttel.... Gy hebt den dag begonnen, zyt gy verzekerd denzelven te eindigen? (H. Caus.) In al uwe werken, wees uw ultieme indachtig en nimmer zult gy zondigen. (Ecc. 7, 40.) Een ouderling mag zeggen dat de dood een zwerfdeur klopt, maer een jonckeling moet wel weten dat zy altoos op loer is om hem te verrassen. (Aank. Geirns). Waekt dan omdat gy noch dag noch uer kent (MATT. 25). Hoe meer men aen zich zelve sterft, des te meer leeft men voor God (NAV. G. G. G.). O, gy die myne vrienden zyt, het eenige dat ik u vraag is dat gy my in uwe gebeden indachtig zyt.

Dat het goddelyk hert van Jesus en het allerzuiverste hert van Maria (tot welk ik immer mynen toevlugt nam) altyd en overal getend, geloofd, gebenedyd, bemind en verheerlykt werden. (60 dagen AFLIET.)

R. I. P.

Dixmude. — Drukkery van VION.

Het grafzerk van Pelagia Syoen en Felix Bernolet, nog bestaand op het kerkhof van Pervijze

Sterfgeval.

Te Pervyse is overleden de heer notaris Bernolet, in den ouderdom van 33 jaren.

Wat ook eigenaardig is dat op zijn bidprentje géén melding wordt gemaakt van zijn echtgenote. Op zijn bidprentje lezen we ook 'hoe meer men aen zich zelve sterft, des te meer leeft men voor God'. Is dit een allusie op een wanhoopsdaad?

Notaris Aimé De Brauwere te Pervijze van 1865 tot 1869

Amatus Franciscus Hubertus De Brauwere werd geboren te Nieuwpoort op 5 januari 1826 als zoon van Mattheus De Brauwere en Francisca De Brauwere. Hij was de broer van notaris Désiré De Brauwere. Hij werd benoemd tot notaris bij Koninklijk Besluit van 22 september 1865. Hij wordt de opvolger van de net overleden Felix Bernolet en komt te Pervijze wonen, waar is niet bekend.

Hij is en blijft ongehuwd en reeds in 1869 verlaat hij Pervijze om zijn broer op te volgen te Nieuwpoort in de Marktstraat 24. Hij blijft er notaris tot 1895. Op 10 februari 1895 gaat hij te Veurne wonen waar hij op 70-jarige leeftijd opnieuw zijn broer opvolgt.

†

BIDT VOOR DE ZIEL
VAN MIJNHEER

AIMÉ de BRAUWERE
OUD NOTARIS.

*Geboren te Nieuwpoort den 5 Januari 1826
en overleden te Veurne den 27 Januari 1907.*

IN al uwe werken herinnert u uwe uitersten en gij zult in der eeuwigheid niet zondigen. (Ecc. 1. 13)

WALTO deze die de kwellingen des levens met verduldigheid verdraagt, want na beproefd geweest te zijn zal hij de kroon des levens ontvangen welke God beloofd heeft aan deze die hem beminnen. (JAC. 1. 12)

WALTO de mensch die medelijden heeft met den armen en den noodlijdenden! De Heer zal hem verlossen ten kwaden dage.

GOD is goed voor al degenen die rechtschapen zijn. In Hem heb ik mijn betrouwen gesteld en ik zal niet beschaamd gemaakt worden! Help mij Heer volgens uwe rechtvaardigheid en verlos mij! (PS. LXXII)

VAARTWEL, Lieve BROEDERS en ZUSTER, vaartwel; ik laat u in de vreeze des Heeren, blijft erin volharden en staat mij bij door uwe gebeden en goede werken.

Mijn God barmhertigheid. (100 d. aflaat)

Veurne, druk. C. Brunein.

In 1902 legt hij zijn ambt neer en hij overlijdt te Veurne op 27 januari 1907.

Notaris Seraphin Ketelers te Pervijze van 1869 tot 1876

Seraphinus Benjaminus Ketelers werd geboren te Pervijze op 18 november 1841 als zoon van Carolus Ludovicus Ketelers en Maria Joanna Cavereel, twee oude Pervijse geslachten.

Op 21 mei 1869 wordt hij benoemd als notaris en kort daarop neemt hij het ambt van zijn voorganger over.

Het jaar nadien, op 28 juni 1870 huwt hij te Oudekapelle met Octavia Cavereel. Zij werd geboren te Oudekapelle op 12 augustus 1843 als dochter van Jan Baptist Cavereel, burgemeester van Oudekapelle, en Anna Theresia Zwaenepoel.

De kinderen komen de volgende jaren snel na elkaar:

- Leon Marie Seraphinus Joannes Baptiste, ° Pervijze 08/07/1871 (geen verdere gegevens bekend)
- Maria Gusta Cesarine, ° Pervijze 28/06/1872 (overleden te Pervijze op 08/01/1874)
- Arthur Marie Oscar, ° Pervijze 23/06/1873 (gehuwd met Lemahieu Emerentia, ovl 1941)
- Leon Maria Oscar, ° Pervijze 07/08/1874 (overleden te Pervijze op 17/01/1875)
- Maria Josephus Anna Theresia, ° Pervijze 07/04/1876 (overleden in 1915 volgens grafzerk vader)

Ondertussen is notaris Ketelers ziek geworden en op 14 augustus 1876, amper 35 jaar oud, sterft hij. Zijn echtgenote overleeft hem lang en sterft te Bulskamp als

oorlogsvluchteling op 11 februari 1916.

Notaris Arthur Vandenberghe te Pervijze van 1876 tot 1911

Arthur Josephus Petrus Aloysius Vandenberghe werd geboren te Lo op 28 juli 1849. Zijn ouders waren Aloysius Vandenberghe, notaris te Gijverinkhove, en Caroline Rousée.

Op 5 juni 1878 huwt hij te Diksmuide met Maria Ludovica Josepha Vanderheyde, ° Diksmuide 08/02/1849, dochter van grondeigenaar August Vanderheyde en Maria Vandewiele.

19 -19

Vanden Berghe, Arthur

né à Loos le _____

domicilié à _____

Faculté de philosophie et lettres

1870, 23 juillet, candidat en philosophie et lettres.

1871, 3 août, candidat en droit

1872, 16 juillet, docteur en droit 1er examen

1874, 9 avril, docteur en droit 2es examens

1874, 27 août; candidat notaire

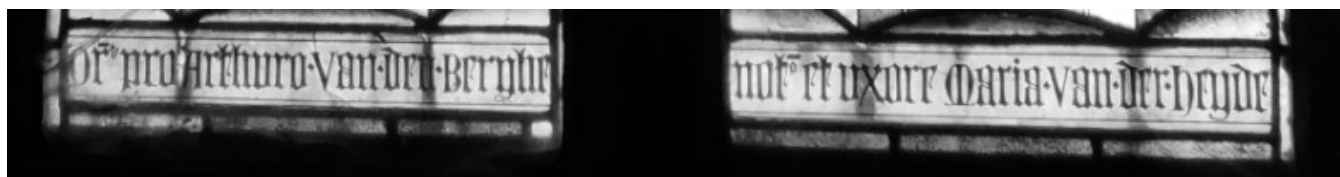
Overzicht van de studies van Arthur Vandenberghe in de universiteit van Leuven

was aan de overkant van het kerkhof van Sint Catharina Capelle, schuin over het gemeentehuis, net als zijn voorganger Balthazar Bernolet. Voor de oorlog stonden daar twee voornamelijk herenhuizen waarvan we het rechtse hiernaast kunnen identificeren als de woning van de notaris. Ideaal gelegen: twee huizen verder was er een herberg waar de net afgesloten akten konden beklonken worden bij een glas bier.

Het net getrouwde koppel kreeg vervolgens twee kinderen:

Hij start zijn studies rechten in de universiteit van Leuven (zie volgende bladzijde) en deze leiden tot zijn benoeming bij Koninklijk Besluit tot notaris op 2 november 1876 waarna hij nog kort nadien zijn ambt opneemt te Pervijze.

Opnieuw kunnen we ons de vraag stellen waar notaris Vandenberghe zijn woning had waar hij de mensen kon ontvangen voor het verlijden van een akte. Blijkt dat dit opnieuw

- Auguste Joseph Arhtur Maria, ° Pervijze 11/09/1879 (overleden te Pervijze op 04/10/1879)
- Maria Flora Josephina Arthur, ° Pervijze 10/11/1880 (gehuwd met Valcke Albert en overleden te Veurne op 05/04/1954)

De jaren verstrijken en notaris Vandenberghe wordt ondertussen ook bijgevoegd vrederechter van het kanton Nieuwpoort.

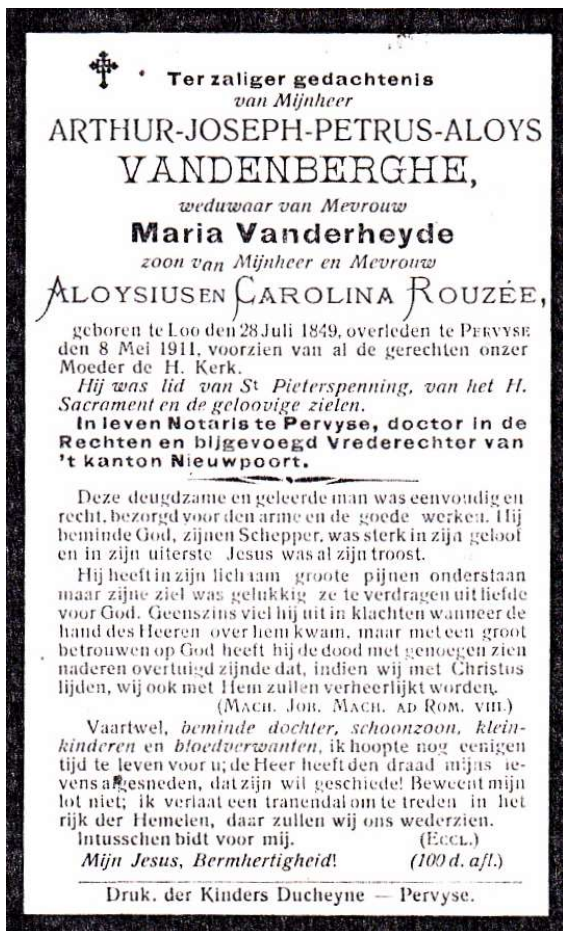
Als in 1896 de vergrote en gerestaureerde kerk wordt ingehuldigd is notaris Vandenberghe één van de notabelen die een glasraam had geschonken voor het hoogaltaar.

Hij doet het in naam van zichzelf en zijn echtgenote die op 15 juli 1894 overleden is.

Als na de oorlog de kerk wordt heropgebouwd, krijgt het hoogkoor dezelfde glasramen als voor de oorlog.

De tekst onderaan het glasraam luidt 'or(ate) pro arturo van den berghe not(arium) et uxore maria van der heyde': (Geschonken door Arthur Vandenberghe, notaris, en zijn vrouw Maria Vanderheyde).

Dan overlijdt hij plots te Pervijze op 8 mei 1911 nadat hij nog op 25 maart 1911 zijn laatste akte opmaakte.

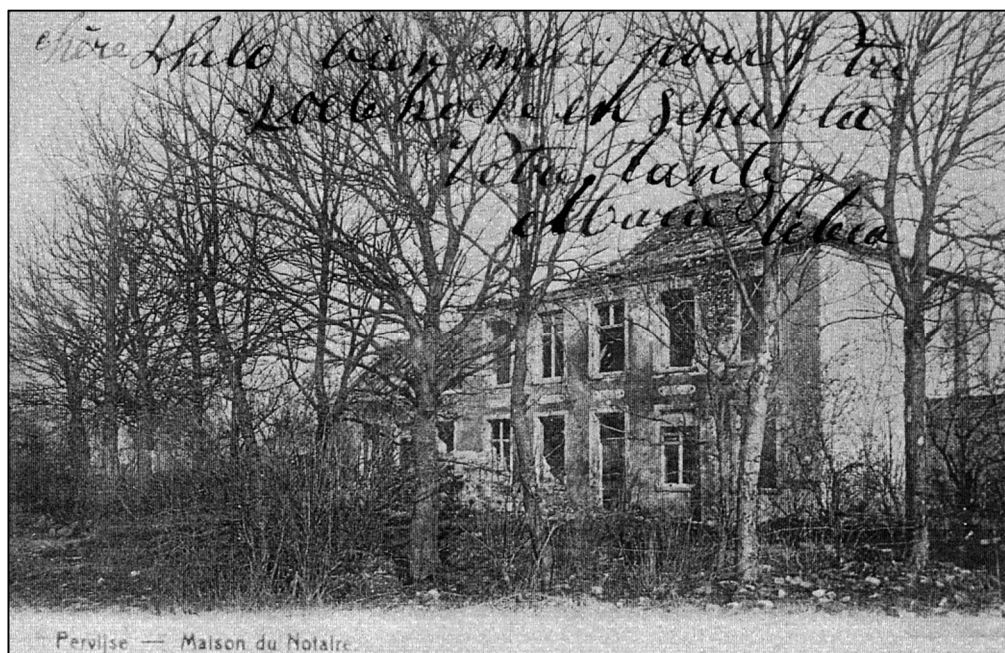
Grafzerk van notaris Vandenberghe op het kerkhof van Pervijze, schuin links van de kerkingang

Notaris Egide Deeren te Pervijze van 1911 tot 1914

Egide Josephus Hubertus Deeren was geboren te Eggewaartskapelle op 22 maart 1880. Zijn ouders waren de landbouwers Hubertus Deeren en Romania Moenaert.

Na het vertrek van zijn voorganger komt hij naar Pervijze. Hij is nog ongehuwd en zijn verblijf in Pervijze is van korte duur want drie jaar later overspoelt de Eerste Wereldoorlog het land en wordt Pervijze vanaf oktober 1914 in puin geschoten.

Na de oorlog herneemt hij zijn werkzaamheden, echter niet meer in Pervijze. De periode dat

Pervijze zijn eigen notaris had is definitief voorbij.

Egide Deeren vestigt zich te Nieuwpoort en versmelt zijn standplaats Pervijze met die van Nieuwpoort.

In 1924 huwt hij te Nieuwpoort met Maria Dechièvre, van 1933 tot 1939 is hij burgemeester van Nieuwpoort en op 8 november 1943 overlijdt hij te Nieuwpoort.

 <p>Ter zalige gedachtenis van Mijnheer EGIDIUS-JOZEF-HUBERTUS-CORNELIS DEEREN echtgenoot van Mevrouw Marie DECHIÈVRE Notaris en Bijgevoegd Vrederechter Voorzitter van de Kamer der Notarissen van het Kantoen Veurne Ridder in de Kroonorde Tertiarius van den H. Franciscus en Voorzitter van Sint Vincentiusgenootschap geboren te Eggewaartskapelle den 22 Maart 1880 en godvruchtig in den Heer ontslapen te Nieuwpoort den 8 November 1943, gesterkt door de H. H. Sakramenten.</p>	<p>Gegroet, o Kruis, onze eenige hoop! (500 d. afl.)</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p>“Welzalgig zij die zich bevinden naar Uwen Alerheiligsten Wille,.. Deze woorden van den H. Franciscus verzinlijken het gansche leven van den dierbaren afgestorvene die een toonbeeld was van de edelste deugden.</p> <p>Met een ongeveinsd en rechtschapen hart beminde hij God en zijnevenaaste. Ernst sprak in zijne woorden, voorzichtigheid glansde in zijne daden: als ootmoedige zoon der Kerk was zijn volgzzaamheid totaal en zonder voorbehoud: in echt Franciscaanschen geest was hij wars van al de ijdelheden der wereld en liefdevol voor de noodlijdenden.</p> <p>Hij vervulde stipt 'sHeeren gebod altijd te bidden en nooit moe te worden (Luc XVIII 1). Elken dag naderde hij ter H. Tafel en was even stipt om zijn Rozenkrans als om zijne getijden als derde-ordeling te bidden. Hij beminde den luister der Kerk en der heilige Ceremoniën. Gedurende de kwelling zijner ziekte kwam geen klacht op, was geen ongeduld te bespeuren maar zijn diep geloof bracht hem onophoudelijk op 'de lippen: "al wat God wil,.</p> <p>TEERGELIEFDE ECHTGENOOTE, zoet was het ons samen te zijn. God wil dat ik u vóór ga in het ander leven: daar vraag ik Hem dat Hij uwe toegenegenheid vergelde.</p> <p>DIERBARE FAMILIE, en gij bijzonderlijk, mijn NEEF PRIESTER, weest mij indachtig in uwe gebeden. Tot wederziens hierboven!</p> <p>Allerheiligste Hart van Jezus, ontferm U onzer. (500 d. afl.)</p> <p>O Maria, doe mij leven in God, met God en voor God. (300 d. afl.)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">Photo Cramponi, rue du Trône, 83, Bruxelles</p>
--	---

Bronnen

- '19de eeuwse notarissen en hun archief in Bachten de Kupe', Archikrant – Joeri Stekelorum
- www.kcgeschiedenis.be/pdf/bronnen/14Notariaat.pdf
- Annuaire de la Province de la Flandre-occidentale pour l'année 1818
- Provinciaal Archief Brugge
- Popp-kaart Pervijze
- kadaster Pervijze

De notarisarchieven van de notarissen van Pervijze zijn te raadplegen in het Rijksarchief te Brugge onder de inventarisnummers:

- Balthazar Bernolet : TBO 132/41 nrs 107 -> 140
- Felix Bernolet : TBO 132/41 nrs 143 -> 170
- Aimé De Brauwere : TBO 161/2 nr 1
- Seraphin Ketelers : TBO 132/41 nrs 171 -> 178
- Arthur Vandenberghe : TBO 161/2, nrs 4 -> 37 (*niet meer raadpleegbaar wegens in te slechte staat*)
- Deeren Egide : TBO 183/3, nrs 1 -> 3